

De Nederlandse vlag of muurschildering (prominent) in de Statenzaal, waarom ik tégen ben.

De laatste weken is in diverse gemeenteraden en in een aantal Provinciale Staten van Nederland debat gevoerd om de Nederlandse vlag in raadszalen of de Statenzalen te plaatsen. In de Noord-Hollandse Statenvergadering van 18 december lag, op initiatief van de PVV-fractie, een *motie vreemd aan de orde van de dag* voor, die het college van GS vroeg 'om stappen te ondernemen die ertoe leiden dat ook in de vergaderzaal van de Provinciale Staten Noord-Holland, zowel de provinciale- als de nationale vlag duidelijk zichtbaar wordt geplaatst'. Daarnaast diende de fractie van 50Plus óók een motie vreemd aan de orde van de dag in. 50Plus vroeg het college om 'stappen te ondernemen die ertoe leiden dat 'op een goede plek' in het Provinciehuis (niet persé zijnde de Statenzaal), een muurschildering komt van artikel 1 van de Grondwet'. Een eerdere versie van laatstgenoemde motie pleitte nog voor een muurschildering ín de Statenzaal maar 50Plus zag daar dus later vanaf. Hoe dan ook, partijen lijken over elkaar te buitelen om uiting te geven aan een soort *revival* van nationalistische gevoelens die tot uiting moeten komen in een vlag of een muurschildering.

Ik ben tégen een vlag in de Statenzaal. Ik zou ook tégen een muurschildering met het Grondwetsartikel in de Statenzaal zijn. Wanneer die in, laten we zeggen, de hal zou komen, dan heb ik er minder moeite mee hoewel de toegevoegde waarde mij nog steeds zou ontgaan. Niet omdat ik aan beide symbolen niet heel veel waarde hecht, want dat is weldegelijk het geval. Maar een vlag of muurtekst met wetsartikel is mijns inziens het binnenhalen van symboliek die niet in de een raads- of Provinciale Statenzaal thuishoort. Een Statenzaal, laat ik mij daartoe beperken, dient volgens mij zo neutraal mogelijk ingericht worden. In onze Noord-Hollandse Statenzaal hangen al grote wandtapijten. Deze zijn vervaardigd door kunstenaar *Willem Arondeus* die in 1930 de opdracht kreeg om negen wandtapijten voor de Statenzaal te maken. Op elk tapijt staat het wapen van één van de Noord-Hollandse gemeenten. Daarmee is kunst de Provinciezaal binnengehaald waar op de keper beschouwd al discussie over gevoerd kan worden (of had kunnen worden). Immers, welke kunst is geschikt voor een politieke arena die de Provinciale Statenzaal nu eenmaal is? Wellicht was dit in 1930 nog geen onderwerp van discussie. Anno 2017 zou er, volgens mij en terecht, een gedegen discussie over gevoerd worden.

Kan daar dan echt geen vlag of Grondwetsartikel bij?

Nee, ik denk het niet.

Is het zuiver een gevoelskwestie? Kan ik er argumenten bij geven?

Eerst maar eens kijken wat anderen ervan vinden. Een uurtje surfen op internet levert nogal verdeelde informatie op. In gemeentes en Provincies waar al een vlag in de raads- of Statenzaal is geïntroduceerd, wordt dat initiatief door partijen ondersteund die in ánder gemeentes of Provincies juist tégen zijn. Er valt, bij naspeuring, geen peil op te trekken. Soms zijn christelijke partijen vóór, in andere gemeentes zijn leden van diezelfde partijen juist weer tégen. Soms stemmen linkse partijen tegen het initiatief, soms trekken zij de schouders erover op of zijn juist hartstochtelijk vóór. Conservatieven, Progressieven, Liberalen, rechts of links, er wordt over gemeente- of provinciegrenzen heel verschillend, en in alle mogelijke allianties over gedacht en gestemd.

Er zijn een paar internetsites die ook burgers hebben gevraagd naar hun mening. Dat levert opmerkelijke reacties op. Zo verklaart iemand dat hij erg vóór is; een beetje kleur in een raads- of Provincie Statenzaal kan geen kwaad. Iemand anders vind ook dat het moet want 'het is prettig dat we de 'Nederlandse cultuur' uitdragen in een raads- of Provinciale Statenzaal. Zelf vraag ik mij dan altijd af wát die Nederlandse cultuur dan is. Een andere ondervraagde trekt echter de schouders op; niet nodig, we weten allemaal toch dat we in Nederland zijn?

Na een digitale rondgang langs gemeentes en Provincies waar al wél de nationale driekleur in de raads- of Provinciezaal 'wappert', lijkt de discussie ook nog eens aan inductie onderhevig. Het gaat

aanvankelijk om de Nederlandse vlag maar algauw worden er de gemeentevlag, de streekvlag, de provincievlag én de Europese vlag bijgehaald. En dan gaan er ook nog stemmen op om de regenboogvlag erbij te plaatsen. Dat wordt één grote vlaggenparade in al die Huizen van de Democratie. Wat vlag(gen) en wetstekst toevoegen aan het democratische debat blijft de vraag. Vanuit opiniërend oogpunt is er op het internet ook weinig te vinden over de kwestie. De Speld steekt er de draak mee, Geen Stijl is er grof over, lokale nieuwssites maken er flauwe filmpjes over en Haagse politiek verslaggevers doen een poging het cultureel te duiden.

Na dat uurtje surfen, net als het lijkt alsof ik slechts op mijn eigen gevoel teruggeworpen ben, stuit ik op een artikel waar de historicus aan het woord komt. Een zekere meneer Harinck, hoogleraar geschiedenis van het neocalvinisme aan de Vrije Universiteit van Amsterdam, waarschuwt dat dergelijk vlagvertoon uit kan monden in een soort patriotisme dat op zijn beurt juist meer de tegenstellingen accentueert dan de verbinding. Hij meent dat vlagvertoon mede een uiting is van *bolwerkdenken* waarbij de natie als hoogste goed wordt gezien. Voordat je het weet krijg je sentimenten dat die vlag iets 'heiligs' is, aldus Harinck. Verwezen wordt ook naar een tweet van Donald Trump, van ongeveer een jaar geleden, waarin de Amerikaanse president pleit voor gevangenisstraf als iemand de Amerikaanse vlag verbrandt. De tweet werd 72.000 maal *geretweet* en ruim 200.000 keer *geliket*.

Is dat het dan? Ben ik eenvoudigweg te calvinistisch? Ben ik, zoals een andere historicus, James Kennedy het beschrijft, net als veel andere Nederlanders 'niet zo vlaggerig'? Wellicht, maar er speelt iets voor mij nóg iets. De vlag hoeft écht niet in de raads- en Provinciale Staten zalen om te weten waar die voor staat in ons land. Het 1e artikel uit de Grondwet hoeft niet op de muur want die zit al in mijn hart en zou in ieders hart moeten zitten. Er als mens vanuit denken en handelen is zo mogelijk nóg belangrijker.

Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan'. Met recht het 1^e artikel uit de belangrijkste wet die ons land kent. Het is, vrees ik, niet voor niets dat een partij als de PVV niet kiest voor dit wetsartikel (op de muur) maar voor de vlag die, naast overwogen en eerbiedig gebruik, ook zo gemakkelijk kan worden misbruikt voor eigen eer en glorie.

Om alle strijd, dispuut en daaruit mogelijk voortvloeiende verdeeldheid te voorkómen, pleit ik voor vrijwaring van alle uitingen van nationalistische aard in raadszalen, Provinciale Staten zalen (dus ook de onze) of zaal van de Tweede Kamer. In Den Haag is de vlag er echter al. Staat ie er zelfs nogal suf te hangen, waarover dan óók weer allerlei ophef is ontstaan. Laten we iets degelijks in Noord Holland voorkomen en de Statenzaal het neutrale terrein houden waarin plaats is voor het politieke debat. Zónder discriminatie op welke grond dan ook.

Aan het einde van de vergadering van Provinciale Staten op 18 december jl. zou er gestemd gaan worden over vlag en wetstekst. D66 had er nog even een derde motie aan toegevoegd. Die motie stelde voor dat de *Commissie Paviljoen Welgelegen* (die zich bezighoudt met het beleid van het gebruik van het Provinciepand aan de Haarlemse Dreef) zich over de materie zou gaan buigen.

Het werd er allemaal niet overzichtelijker op. Uiteindelijk werd de discussie mede beëindigd door de voorzitter van Provinciale Staten die toezegde om voornoemde commissie bij elkaar te roepen. Zij gaan uitzoeken wat kan en wat wenselijk is. De indieners van de 3 moties hebben hun moties vervolgens aangehouden. Uiteindelijk is het laatste woord áltijd aan Provinciale Staten maar ik hoop dat van dit uitstel, afstel komt.

Aukelien Jellema

